

והאלים

פרשת ויצא
תשפ"ו

יושב

לע"נ יעקב זאב בן צבי

העלון נכתב על ידי: מנחם ריביץ

עולה או יורד?

להגיע דיווחים על קרחונים מצפון למסלול. מחלקם רב החובל התעלם, וחלקם כלל לא הועברו אליו. כולם האמינו, שאם יגיעו קרוב לקרחון, התצפיתנים יראו זאת ויהיה לאוניה מספיק זמן להתחמק מהם.

אבל בצריח התצפית, הארון עם המשקפות נשאר נעול כי המפתח נשאר אצל קצין שלא עלה להפלגה, והתצפיתנים נאלצו להסתמך רק על טווח הראיה הטבעי שלהם. בערב שאחרי תחילת האזהרות, הים המשיך להיות רגוע, בצורה שקשה לראות בה קרחונים, כי אין גלים שנשברים עליהם.

כאשר התצפיתנים ראו לראשונה את הקרחון שעצום שניצב מולם הם הודיעו מיד, והפקודה ניתנה להסיט את האוניה שמאלה ולעצור את המנועים, אבל כאן התבררה הטעות. במקום פגיעה חזיתית, שהייתה גורמת לנזק נקודתי, הסיבוב גרם לטיטאניק להתחכך לאורך הקרחון שקרע את דופן האוניה במספר רב של נקודות.

רק לאחר כ־40 דקות התחילו להבין על הסיפון שהנזק קשה ובלתי הפיך. מתוך ביטחון בשרידות האוניה בכל מצב, הצוות לא תורגל בפינוי בסירות ולמעשה לא התקיימו תרגולי חירום משמעותיים. הסירות, שבכל מקרה לא הספיקו לכולם, הורדו בחצי קיבולת או פחות,

לפני כ־120 שנה החליטו בעלי אחת מחברות הספנות הגדולות לבנות שלוש אוניות ענק שיתחרו באוניות המהירות והמפוארות של חברות הספנות המתחרות. המפורסמת משלושתן הייתה השניה, הטיטאניק.

האונייה נבנתה בטכנולוגיות מהמתקדמות של התקופה, עם מערכת מחיצות אטומות ורצפות כפולות. המהנדסים האמינו שסידור המחיצות יקנה לאונייה עמידות גבוהה במיוחד, וכבר בשלב מוקדם זה נוצרה לטיטאניק תדמית של כלי שיט "בלתי ניתן לטביעה". אף על פי שהמהנדסים לא השתמשו במילה הזאת במפורש, זו הייתה רוח הדברים בעולם הספנות ובתקשורת, והחברה לא מיהרה לתקן את הרושם.

לפי התקנות הבריטיות מיושנות של אותה תקופה, שלא לקחו בחשבון את מספר הנוסעים, הטיטאניק חויבה לשאת רק כ־20 סירות הצלה, כלומר, בעת צרה מחצית מהנוסעים (יותר מ־2000 סה"כ) ישארו ללא מקום בסירות. עלתה הצעה להוסיף 32 סירות הצלה נוספות, אבל היא נדחתה כיוון שהן היו מפריעות עיצובית למראה האוניה, וגם המהנדסים שתכננו אותה אמרו שבכל מקרה היא לא תטבע.

הפלגת הבכורה של הטיטאניק יצאה מסאות'המפטון כשעל הסיפון היו אנשי עסקים ידועים, אנשי אצולה, וצוות גדול. לאחר כארבעה ימים של שיט נח בים רגוע, החלו

המשך בעמוד הבא

בא גם אתה להיות שותף בהפצת

העלון ותזכה את יקירי:

4663MR@GMAIL.COM

לעילוי נשמת: בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל

אסתר הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל,

אילן בן סוזן ז"ל.

לרפואת: אברהם צבי בן שרה, בנימין בן אלישבע, מתן בן טלי.

העלון השבוע

הוקדש:

ה' שבחר בו להיות מלך, אין ספק כי הוא הגיע לדרגת השלמות המופלאה הזו על ידי יגיעה ועבודה רבה.

אומר הרב אברהם זלמניס צוק"ל, ראש ישיבת בית יוסף בורשא, שלמרות שנמצא המלך עכשיו בשיא הדרגה האנושית, הוא מצווה לקרוא בתורה כל ימי חייו. לא נאמר כל חייו, אלא כל ימי חייו, כל יום הוא חלק מהחיים שלו, כל יום הוא תקופה שלימה של נסיונות שונים. ואפילו שהוא מלך ישראל, המושלם בנפשו, הקריאה היומיומית היא למען ילמד יראת ה', כי לא די לו בכל מה שלמד בעבר, בכל היגיעה הרבה, בכל הידיעות הרחבות שרכש לו בעת לימודו בהתמדה עצומה, אלא הוא חייב ללמוד ליראה, להתחיל כל יום מחדש ללמוד ליראה כאילו אינו יודע כיצד עולים בסולם השמימה.

אבל לא די בהתחזקות המתמדת בלימוד התורה והיראה, המלך הצטווה גם לא להרבות סוסים ולא להרבות בכסף וזהב, ולמרות שמכבודו של המלך לצאת ברכב רב ולצבור הרבה כסף, לא כך היא דרכו של מלך בישראל. הוא מצווה שלא להרבות אלא לפי צורכו וצורך משרתיו וחייליו. וכאן נוסף על פעולותיו בעשיית הטוב, גם ציווי לעבוד תמיד על הסור מרע, להתרחק מכל המפריעים וחמדות העולם כדי שלא יסור לבבו שלא יסטה כמלוא נימה מדרך ד'.

וזאת המסקנה השניה שעולה לנו מהפסוק: גם כשהיהודי ניצב בראש הסולם ומרגיש שהוא ברום המעלה, עליו לראות תמיד את הצד המוצב ארצה, כי גם בשעה שאדם מוצא את עצמו שקוע בתורה ומחשבותיו זכות ונעלות והוא כאילו מרחף בעולמות העליונים, לא יטעה לחשוב שהוא חסין מנפילות, לא ידמה ברוחו כאילו שום דבר לא יכול להטביע אותו, אלא ינהג בזהירות עצומה שלא יכשל בעבירות כדי לא להשליך למצולות ים את כל המעלות שרכש בעמל כה רב.

וחלק מהנוסעים בכלל לא ידע איפה הן נמצאות ולאן הם צריכים להגיע. התוצאה הייתה מעל 1,500 הרוגים.

לאחר 14 שנה של לימוד רצוף בישיבת שם ועבר, מניח יעקב את ראשו למנוחה. והנה בחלומו "סולם מוצב ארצה, וראשו מגיע השמימה". במדרשים האריכו לתאר את הסולם הכללי המרמז ומכוון לעם ישראל כולו בכל תקופותיו, אבל הרב דוד בודניק מרבני נובהרדוק אומר שהסולם מרמז גם על האדם הפרטי: על עלייתו וירידתו של כל יחיד בעבודת ה', ומה שנאמר "והנה ה' נצב עליו" בא ללמדנו שכל יחיד חשוב לפני הקב"ה, שניצב עליו ומורה לו תמיד את הדרך אשר ילך בה.

וכשם שה' נצב על הסולם, כך חייב גם האדם לשוות תמיד לנגד עיניו את הסולם הזה לשתי מסקנות יסודיות:

הראשונה היא שגם בזמן שהאדם מצוי במצב ירוד ולכאורה אין לו סיכוי לעלות, הוא צריך להסתכל על ראש הסולם המגיע השמימה. אסור לו להתיימש ולומר מי אני ולמה אני מסוגל להגיע.

כי המציאות היא שנפש היהודי, החלק האלקי ממעל שבה, כוסף ומתגעגע לה' ותמיד יש באפשרות האדם לשבור בבת אחת את כל המחיצות ואת המסך המבדיל בינו לבין קונו ולהתרומם עד קצה הסולם על ידי כח התשובה, וכמו שכתוב על המקדש את האשה "על מנת שאני צדיק גמור", אפילו הוא רשע גמור, כל ימיו חוששין לקדושין שמא הרהר תשובה בלבו.

כאשר התורה מביאה את החיובים שחלים על מלך ישראל, כתוב: "והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר וגו' והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה" ואמרו על זה רז"ל שלכל מקום שהיה המלך הולך, היה ספר התורה איתו. מלך ישראל הצטיין במעלותיו מכל ישראל, הוא היה צריך להיות "המובחר שבאחיו", ואם הוא היה המובחר בעיני

איך מתגברים על

נסיונות

בקלות?

לתשובה חפש את
הרב מנחם ריביץ:

0733-578-562

